

Nastroje społeczne w lipcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

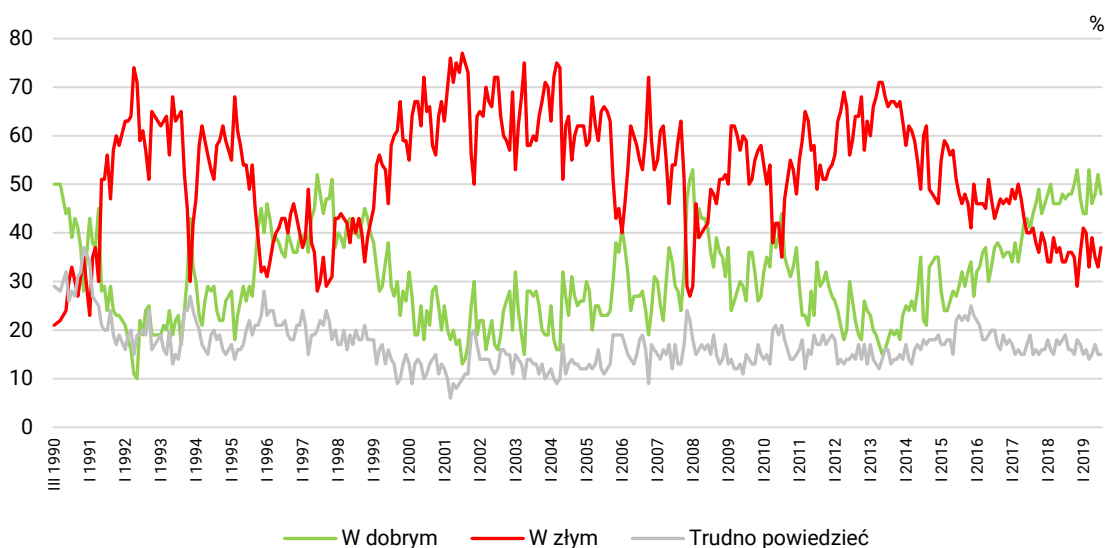
W lipcu rejestrujemy pewne pogorszenie nastrojów społecznych w wymiarze ocen dotyczących sfery publicznej¹. W stosunku do czerwca wzrosło przekonanie, że sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku, a także pogorszyły się oceny sytuacji politycznej i gospodarczej. Wskaźniki odnoszące się do ocen w wymiarze indywidualnym oraz prognozy – zarówno te dotyczące sfery indywidualnej, jak i publicznej – zmieniły się w mniejszym stopniu.

OCENY

W lipcu pogorszyły się oceny **ogólnej sytuacji w kraju**. Ubyło badanych uważających, że sytuacja w Polsce zmierza w dobrym kierunku (o 4 punkty procentowe, do 48%), jednocześnie przybyło tych, którzy są przeciwnego zdania (wzrost o 4 punkty, do 37%).

CBOS

RYS. 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (350) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganých komputerowo (CAPI) w dniach 4–11 lipca 2019 roku na liczącej 1120 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018						2019							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
W dobrym	47	48	48	50	53	47	44	44	53	46	48	52	48	
W złym	34	36	36	35	29	36	41	40	33	39	35	33	37	
Trudno powiedzieć	19	16	16	15	18	17	15	16	14	15	17	15	15	

Zadowolenie z kierunku rozwoju sytuacji w kraju częściej wyrażają badani starsi, mieszkający w mniejszych miejscowościach, a w szczególności na wsi, gorzej wykształceni, o dochodach na osobę w gospodarstwie domowym poniżej 2500 zł oraz ankietowani oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych jako średnie lub dobre. W grupach społeczno-zawodowych są to najczęściej: rolnicy, robotnicy wykwalifikowani oraz emeryci i renciści.

Z kolei niezadowolenie z rozwoju sytuacji w Polsce częściej deklarują respondenci młodszy, mieszkający w większych miastach, lepiej wykształceni, o najwyższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym. W grupach społeczno-zawodowych częściej niż inni negatywnie na temat sytuacji w kraju wypowiadają się: osoby pracujące na własny rachunek, kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz średni personel i technicy (zob. tabelę aneksową 1).

Najsilniej jednak opinie na ten temat różnicują poglądy polityczne i kwestie światopoglądowe. Częściej zadowolenie z kierunku zmian dokonujących się w kraju wyrażają badani bardziej religijni (przyjmując za wskaźnik religijności częstość udziału w praktykach religijnych), o prawicowych poglądach politycznych, a w potencjalnych elektoratach partyjnych – wyborcy PiS. Natomiast krytyczne opinie na temat kierunku zmian w kraju częściej niż inni formułują respondenci niepraktykujący religijnie, o lewicowych i centrowych poglądach politycznych, a w potencjalnych elektoratach partyjnych – zwolennicy PO oraz Wiosny (zob. tabelę 2 i tabelę aneksową 1).

W większości analizowanych grup społeczno-demograficznych zadowolenie z rozwoju sytuacji w kraju przeważa nad niezadowoleniem. Natomiast negatywne opinie nad pozytywnymi przeważają wśród: mieszkańców największych – ponadpółmilionowych – miast (odsetki odpowiednio: 51% wobec 32%), absolwentów wyższych uczelni (51% wobec 36%), pracujących na własny rachunek (56% wobec 28%), nieuczestniczących w praktykach religijnych (56% wobec 30%) oraz badanych o lewicowych poglądach politycznych (68% wobec 21%) (zob. tabelę aneksową 1). W potencjalnych elektoratach partyjnych niezadowolenie nad zadowoleniem przeważa wśród wyborców PO, Wiosny, a także PSL (zob. tabelę 2).

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	86	5	9
Kukiz'15**	52	33	15
Wiosna**	16	70	14
Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	28	53	19
Platforma Obywatelska RP (PO RP)	15	78	7
Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	31	40	29
Niegłosujący	38	38	24

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Wyniki dotyczące wyborców tego ugrupowania należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w próbie

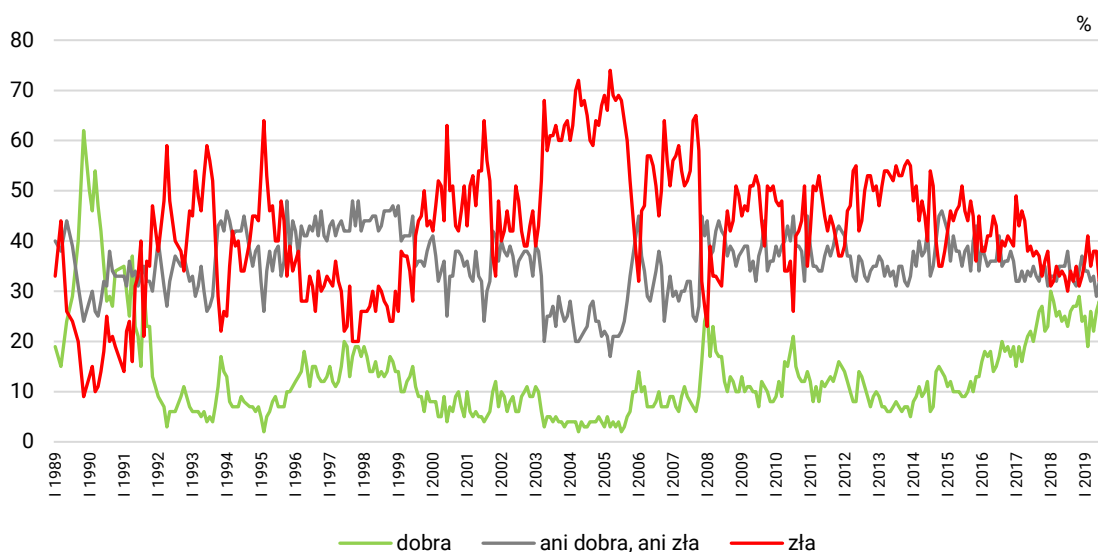
Od czerwca zmniejszył się odsetek badanych pozytywnie oceniających **sytuację polityczną** w kraju (o 4 punkty procentowe, do 24%), a odsetek postrzegających ją negatywnie nieco się zwiększył (o 2 punkty, do 34%). Grupa osób oceniających sytuację polityczną jako ani dobrą, ani złą w zasadzie się nie zmieniła (33%).

TABELA 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018						2019							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
– dobra	23	26	27	27	29	24	25	19	26	22	26	28	24	
– ani dobra, ani zła	38	33	32	31	34	37	34	34	32	33	29	32	33	
– zła	30	34	32	35	31	33	36	41	35	38	38	32	34	
Trudno powiedzieć	9	7	9	7	6	6	5	6	7	7	7	8	9	

CBOS

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

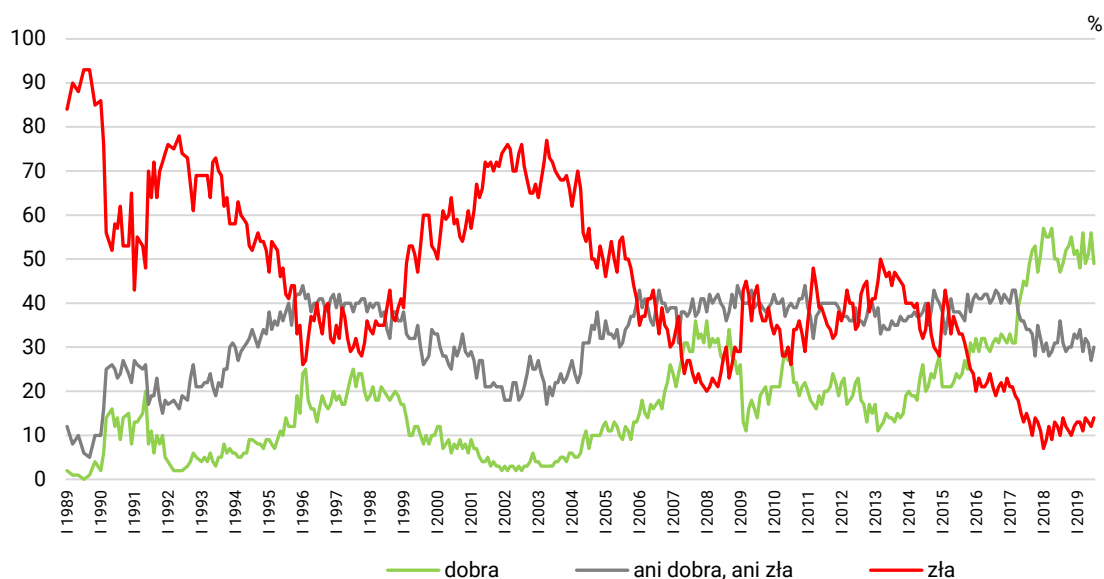
W ostatnich tygodniach pogorszyła się również ocena **sytuacji gospodarczej** w Polsce. Obecnie połowa badanych (spadek o 7 punktów procentowych, do 49%) uważa, że jest ona dobra. Trzech na dziesięciu ankietowanych (30%, wzrost o 3 punkty) postrzega ją jako przeciętną, a 14% ocenia ją jako złą (od czerwca wzrost o 2 punkty procentowe).

TABELA 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018						2019						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– dobra	47	49	52	53	55	51	52	48	56	49	51	56	49
– ani dobra, ani zła	36	31	29	30	30	33	32	34	29	32	31	27	30
– zła	10	14	12	11	10	12	13	13	11	14	13	12	14
Trudno powiedzieć	7	6	7	6	5	4	3	5	4	5	5	5	7

CBOS

RYS. 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?
Czy jest ona:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

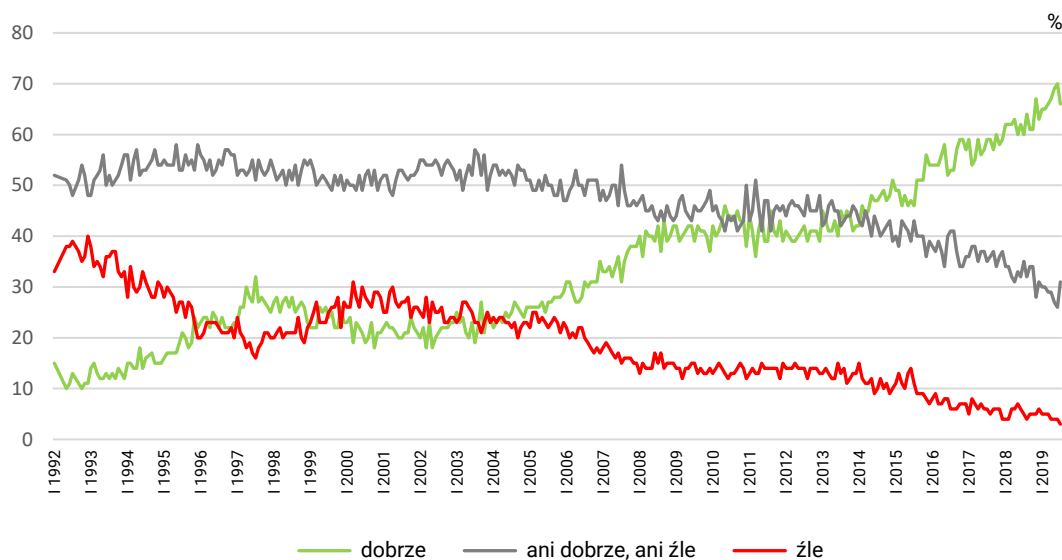
W lipcu pogorszyły się także oceny **poziomu życia badanych i ich rodzin**. Dwóch na trzech ankietowanych (66%, spadek o 4 punkty procentowe) twierdzi, że im i ich rodzinom żyje się dobrze. Wzrosła liczba badanych uważających poziom życia swojej rodziny za przeciętny (o 5 punktów procentowych, 31%), a odsetek osób deklarujących, że żyje im się źle, w zasadzie się nie zmienił (3%).

TABELA 5

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018						2019							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
– dobrze	60	64	61	61	67	63	65	65	66	67	69	70	66	
– ani dobrze, ani źle	35	32	34	34	28	31	30	30	29	29	27	26	31	
– źle	5	4	5	5	5	6	5	5	5	4	4	4	3	

CBOS

RYS. 4. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

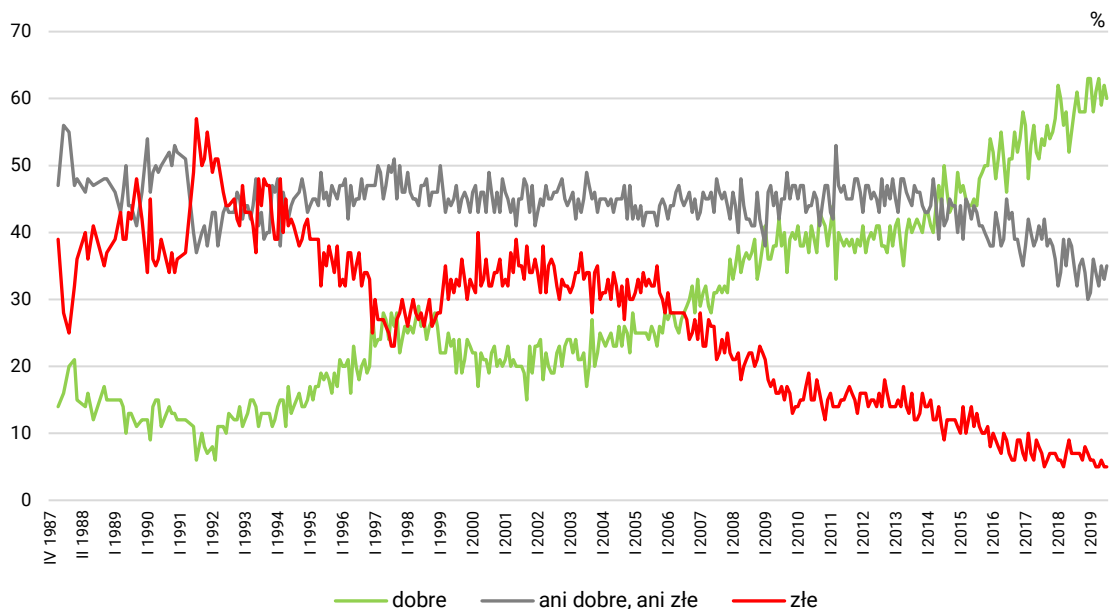
Jednocześnie nieznacznie spadł odsetek respondentów zadowolonych z **warunków materialnych swoich gospodarstw domowych** (o 2 punkty procentowe, do 60%), udział tych, którzy określają je jako przeciętne, minimalnie wzrósł (o 2 punkty, 35%), a liczba niezadowolonych z nich się nie zmieniła (5%).

TABELA 6

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018						2019							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
– dobre	58	61	58	58	58	63	63	58	61	63	59	62	60	
– ani dobre, ani złe	35	32	35	36	34	30	31	36	34	32	35	33	35	
– złe	7	7	7	6	8	7	6	6	5	5	6	5	5	

CBOS

RYS. 5. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego?
Czy są one:

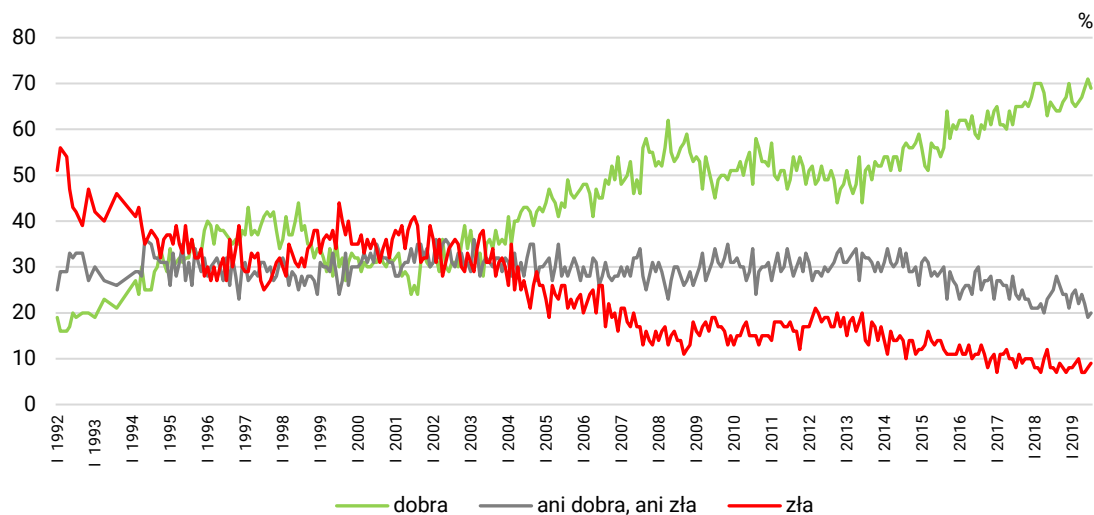

Podobnie jak w czerwcu, w lipcu siedmiu na dziesięciu pracujących (spadek o 2 punkty procentowe, do 69%) dobrze ocenia sytuację w zakładach pracy, natomiast 20% określa ją jako przeciętną, a 9% – jako złą.

TABELA 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	2018						2019						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
N*	535	596	568	574	569	545	532	549	577	614	623	605	638
	w procentach												
– dobra	65	64	64	66	67	70	66	65	66	67	69	71	69
– ani dobra, ani zła	25	28	26	24	24	21	24	25	22	24	22	19	20
– zła	8	7	9	8	7	8	8	9	10	7	7	8	9
Trudno powiedzieć	2	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2

RYS. 6. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?
Czy jest ona:

* Odpowiedzi osób pracujących. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Postrzeganie sytuacji politycznej i gospodarczej – podobnie jak ogólne oceny sytuacji w kraju – bardzo wyraźnie zależy od poglądów politycznych i kwestii światopoglądowych. Częściej zadowolony w tym zakresie wyrażają bardziej religijni badani oraz respondenci identyfikujący się z prawicą.

Tak jak w przypadku ocen kierunku rozwoju sytuacji w kraju, częściej zadowolony z sytuacji politycznej i gospodarczej deklarują starsi ankietowani, mieszkający na wsi, lepiej postrzegający warunki materialne swoich gospodarstw domowych. Pozytywne oceny sytuacji gospodarczej w kraju deklarują również mieszkańcy największych miast. Z kolei krytyczne oceny sytuacji politycznej są bardziej charakterystyczne dla najlepiej wykształconych oraz mieszkańców miast powyżej 20 tys. mieszkańców (zob. tabele aneksowe 2–3).

Natomiast oceny poziomu życia respondentów i ich rodzin oraz warunków materialnych gospodarstw domowych wyraźnie zależą od wykształcenia, wieku badanych oraz – co oczywiste – od uzyskiwanych dochodów *per capita*. Lepiej oceniają je młodszy badani, z wykształceniem wyższym, o dochodach powyżej 2500 zł na jedną osobę w gospodarstwie domowym (zob. tabele aneksowe 4–5). Z kolei postrzeganie kondycji zakładów pracy wyraźnie zależy od położenia materialnego respondentów. Lepiej niż pozostali oceniają ją pracownicy bardziej zadowoleni z warunków materialnych gospodarstw domowych, o dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 1800 zł (zob. tabelę aneksową 6).

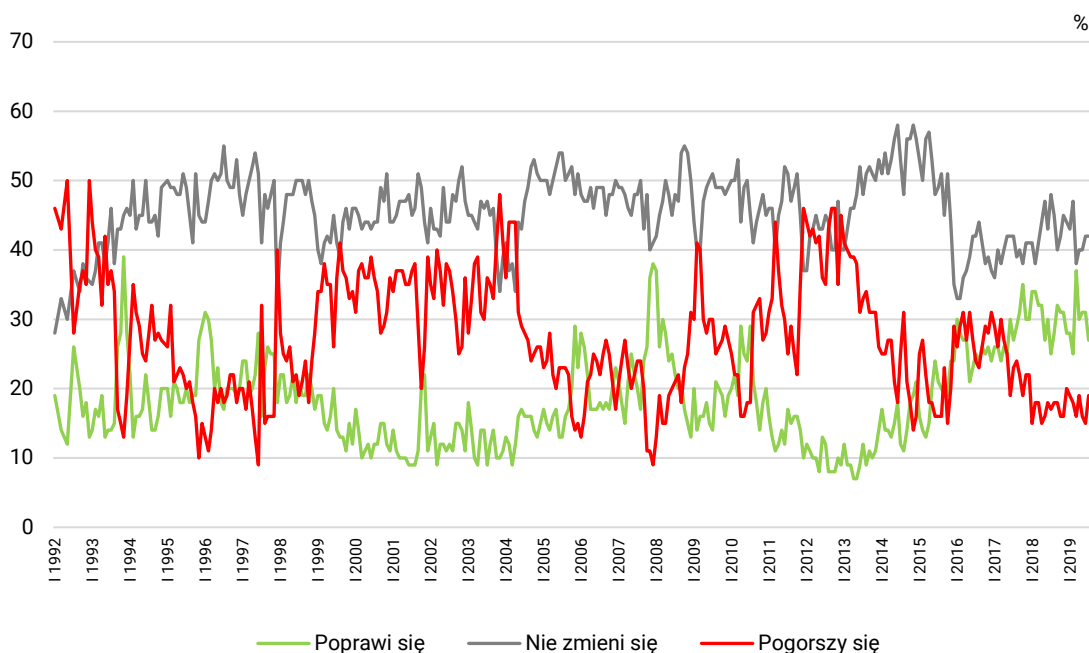
PRZEWIDYWANIA

W ciągu ostatniego miesiąca rejestrujemy mniej optymistyczne przewidywania dotyczące **sytuacji w kraju** w najbliższym roku. Zmalał odsetek osób prognozujących poprawę (27%, spadek o 4 punkty procentowe), a pogorszenia obawia się jeden na pięciu ankietowanych (19%, wzrost o 4 punkty). Nadal największa część badanych (42%) uważa, że sytuacja w kraju się nie zmieni.

TABELA 8

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018						2019						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
Poprawi się	25	28	32	31	31	28	28	25	37	30	31	31	27
Nie zmieni się	48	45	40	42	45	44	43	47	38	40	40	42	42
Pogorszy się	17	18	18	16	16	20	19	18	16	19	16	15	19
Trudno powiedzieć	10	9	10	11	8	8	10	10	9	11	13	12	12

RYS. 7. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

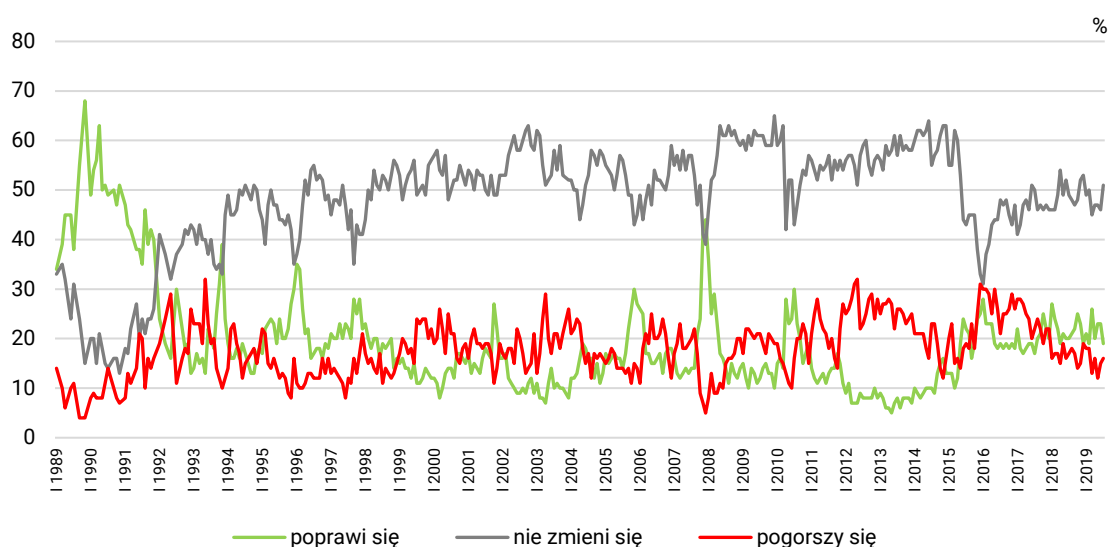
W lipcu notujemy nieco mniej optymistyczne niż w czerwcu przewidywania dotyczące **sytuacji politycznej w Polsce**. W zasadzie nie zmienił się udział obawiających się pogorszenia (16%), natomiast odsetek liczących na poprawę zmniejszył się (o 4 punkty procentowe, do 19%). Ponad połowa badanych (51%, wzrost o 5 punktów) nie zakłada zmian w tym obszarze.

TABELA 9

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018						2019							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
– poprawi się	20	21	22	25	23	19	21	19	26	20	23	23	19	
– nie zmieni się	49	48	47	48	52	53	49	50	45	47	47	46	51	
– pogorszy się	17	18	17	14	15	19	18	18	13	16	12	15	16	
Trudno powiedzieć	14	13	14	13	10	9	12	13	16	17	18	16	14	

CBOS

RYS. 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

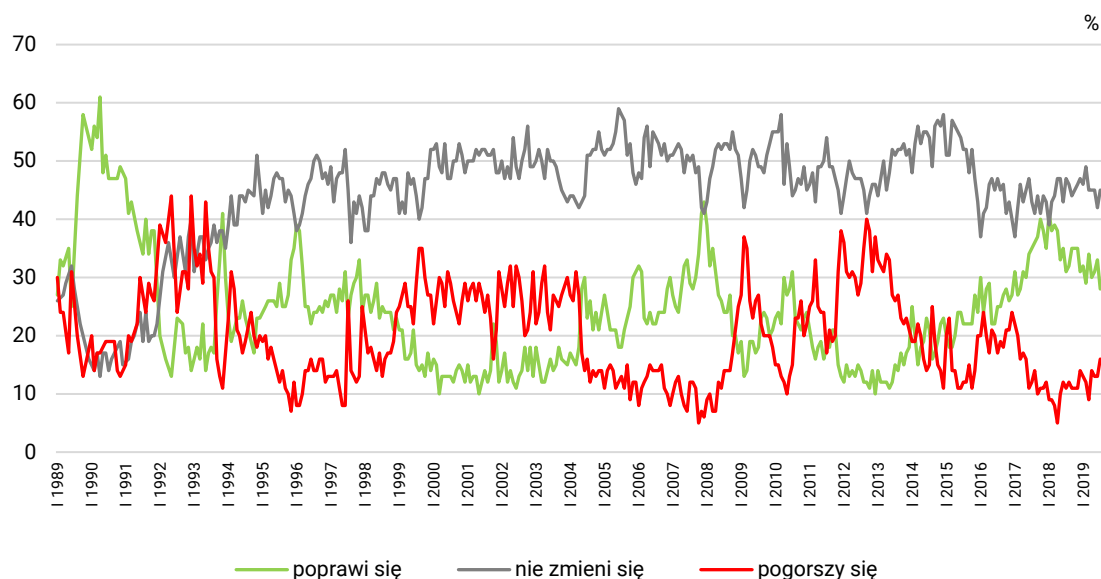
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W ciągu ostatnich kilku tygodni nieznacznie wzrósł odsetek badanych przewidujących pogorszenie się **sytuacji gospodarczej** (o 3 punkty procentowe, do 16%), a także oczekujących utrzymania status quo (o 3 punkty, do 45%). Udział badanych prognozujących polepszenie się zmalał (o 5 punktów, do 28%).

TABELA 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018						2019							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
– poprawi się	31	32	35	35	35	31	32	29	34	30	31	33	28	
– nie zmieni się	47	46	44	45	46	47	46	49	45	45	45	42	45	
– pogorszy się	11	12	11	11	11	14	13	12	9	14	13	13	16	
Trudno powiedzieć	11	10	10	9	8	8	9	10	12	11	11	12	11	

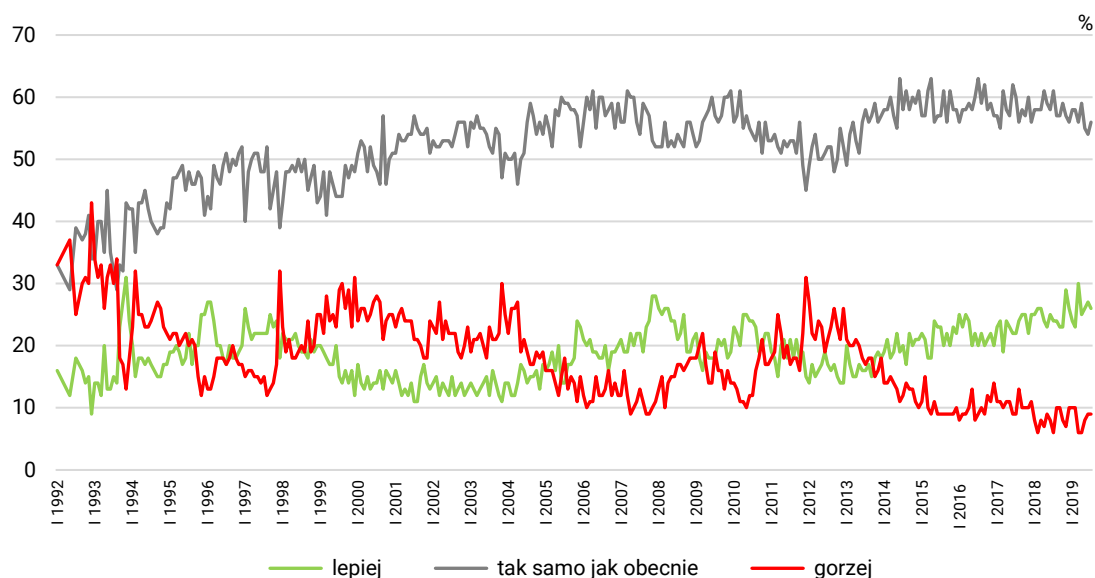
RYS. 9. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W lipcu praktycznie nie zmieniły się przewidywania dotyczące **poziomu życia**. Największa grupa badanych uważa, że za rok im i ich rodzinom będzie żyło się tak samo (wzrost o 2 punkty procentowe, do 56%), więcej niż co czwarty (26%) liczy na poprawę, a najmniejsza część ankietowanych obawia się pogorszenia (9%).

RYS. 10. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 11

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018						2019						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– lepiej	24	24	23	23	29	26	24	23	30	25	26	27	26
– tak samo	61	57	57	59	57	56	58	58	56	59	55	54	56
– gorzej	6	10	10	8	7	10	10	10	6	6	8	9	9
Trudno powiedzieć	9	9	10	10	7	8	8	9	8	10	11	10	9

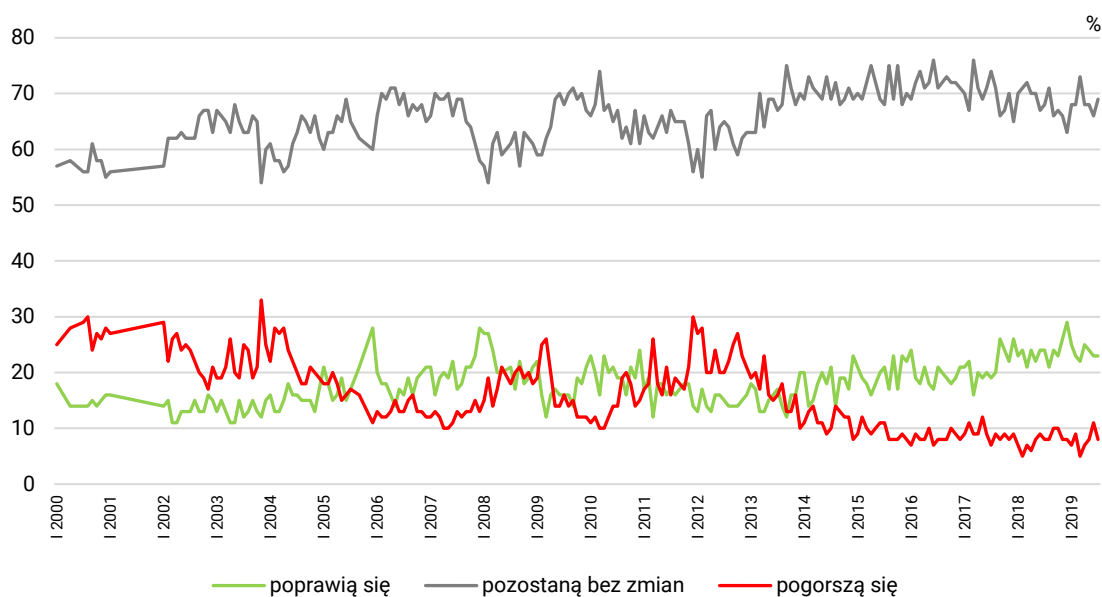
Jednocześnie w stosunku do czerwca minimalnie zmniejszył się odsetek badanych prognozujących pogorszenie **warunków materialnych gospodarstw domowych** (o 3 punkty, do 8%), zwiększył zakładających utrzymanie status quo (o 3 punkty, do 69%), a udział oczekujących poprawy się nie zmienił (23%).

TABELA 12

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018						2019						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– poprawią się	24	21	24	23	26	29	25	23	22	25	24	23	23
– pozostaną bez zmian	68	71	66	67	66	63	68	68	73	68	68	66	69
– pogorszą się	8	8	10	10	8	8	7	9	5	7	8	11	8

CBOS

RYS. 11. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:

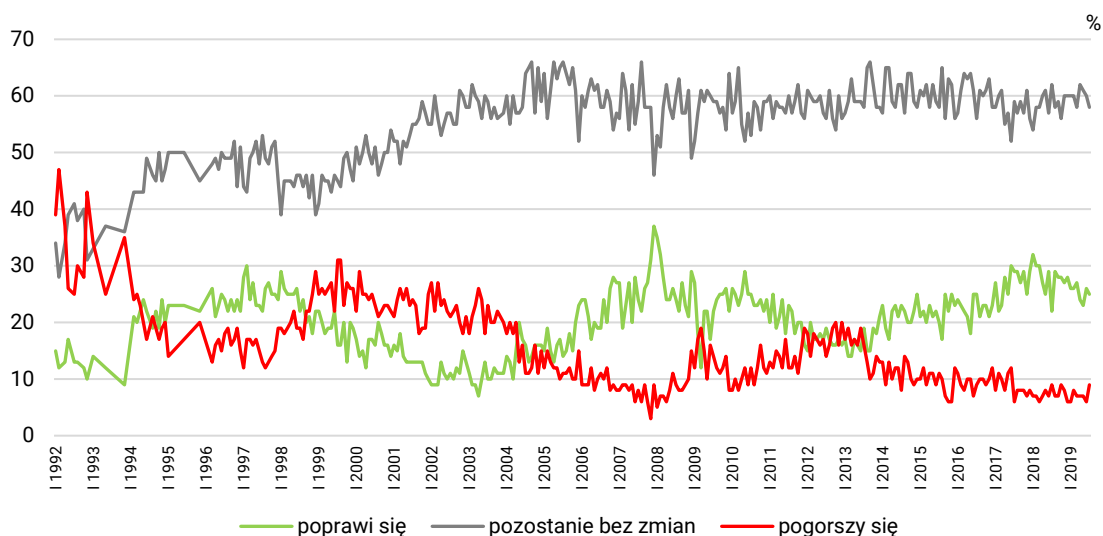
W tym miesiącu notujemy mniej optymistyczne przewidywania dotyczące kondycji **zakładów pracy respondentów**. Zwiększył się udział pracowników uważających, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy się pogorszy (o 3 punkty procentowe, do 9%), odsetek osób badanych przewidujących poprawę w zasadzie się nie zmienił (25%), a prognozujących utrzymanie status quo minimalnie zmalał (o 2 punkty, do 58%).

TABELA 13

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	2018						2019						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	535	596	568	575	569	545	532	550	577	614	624	605	638
N*	w procentach												
– poprawi się	22	29	28	28	27	28	26	26	27	24	23	26	25
– pozostanie bez zmian	62	58	59	56	60	60	60	60	58	62	61	60	58
– pogorszy się	9	7	7	9	8	6	6	8	7	7	7	6	9
Trudno powiedzieć	7	6	6	7	5	6	8	6	8	7	9	8	8

CBOS

RYS. 12. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:

* Odpowiedzi respondentów aktywnych zawodowo. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

BEZPIECZEŃSTWO ZATRUDNIENIA I OCENA LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

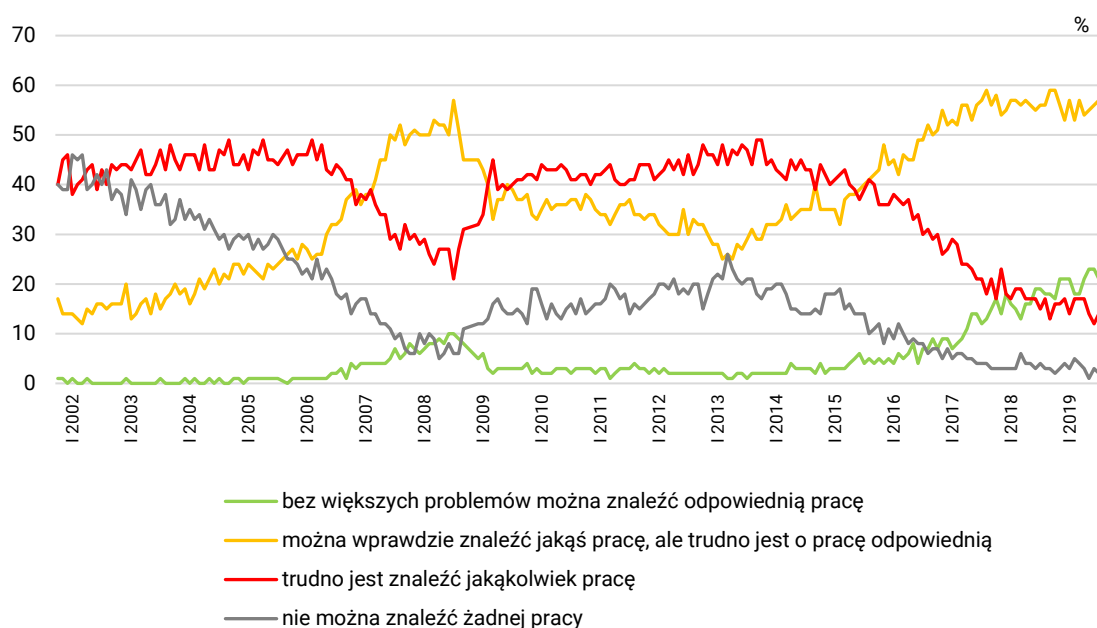
W ciągu ostatniego miesiąca praktycznie nie zmieniły się oceny **sytuacji na lokalnych rynkach pracy**. Obecnie ponad trzy czwarte ankietowanych (78%) sądzi, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć zatrudnienie, przy czym ponad połowa (57%) ocenia, że trudno jest o pracę odpowiednią. Jednocześnie 16% badanych uważa, że trudno znaleźć jakąkolwiek pracę, w tym 2% twierdzi, że nie ma szans na żadne zatrudnienie.

TABELA 14

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018						2019							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	19	18	18	17	21	21	21	18	18	21	23	23	21	
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	56	56	59	59	56	53	57	53	57	54	55	56	57	
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	15	17	13	16	16	17	14	17	17	17	14	12	14	
– nie można znaleźć żadnej pracy	4	3	3	2	3	4	3	5	4	3	1	3	2	
Trudno powiedzieć	6	6	7	6	4	5	5	7	4	5	7	6	6	

CBOS

RYS. 13. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

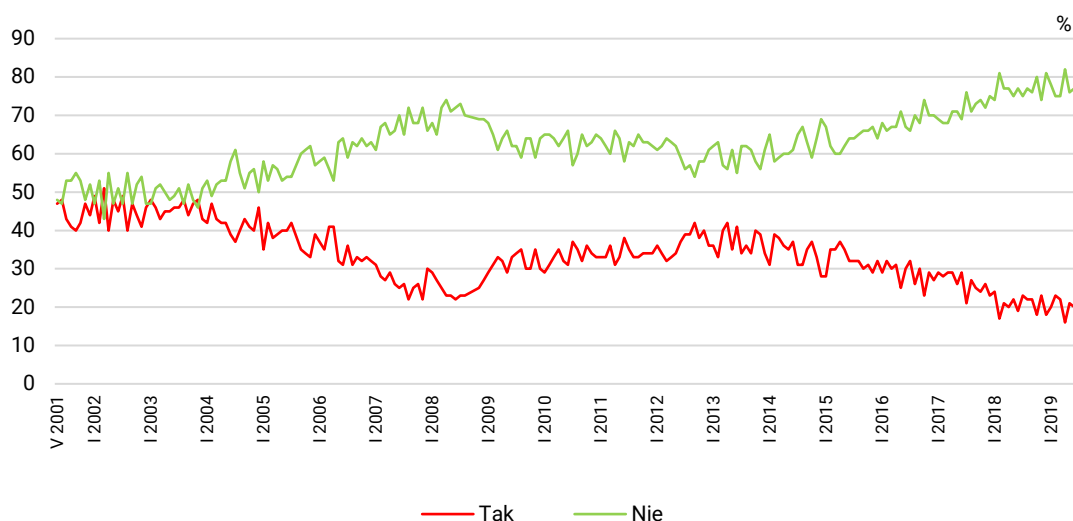
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W stosunku do czerwca nie zmieniło się również **poczucie zagrożenia bezrobociem** – obecnie prawie co piąty pracujący (19%) liczy się z możliwością utraty zatrudnienia, a ponad trzy czwarte (78%) nie ma takich obaw.

Poczucie zagrożenia bezrobociem relatywnie częściej towarzyszy mieszkańcom małych i średnich miast – do 100 tys. mieszkańców, badanym z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym i średnim, respondentom o dochodach na jedną osobę w rodzinie nieprzekraczających 1800 zł, a także badanym średnio zadowolonym z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (zob. tabelę aneksową 9).

CBOS

RYS. 14. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*

* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „Bardzo poważnie się z tym liczę” i „Raczej tak” (Tak) oraz „Nie, to mało prawdopodobne” i „Raczej nie” (Nie). Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Uwaga: Pytanie zadawano respondentom mającym pracę, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz pracującymi na własny rachunek poza rolnictwem

TABELA 15

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																									
	2018						2019																			
	VII (N=535)	VIII (N=596)	IX (N=568)	X (N=577)	XI (N=569)	XII (N=545)	I (N=532)	II (N=550)	III (N=576)	IV (N=615)	V (N=625)	VI (N=605)	VII (N=638)													
	w procentach																									
Bardzo poważnie się z tym liczę	3	23	4	22	3	22	3	18	3	23	4	18	4	20	3	23	4	22	3	16	3	21	3	20	3	19
Raczej tak	20	18	19	15	20	14	16	20	18	13	18	17	16													
Raczej nie	41	37	41	42	39	41	38	41	39	42	38	38	38													
Nie, to mało prawdopodobne	34	75	40	77	35	76	38	80	35	74	40	81	40	78	34	75	36	75	40	82	38	76	39	77	40	78
Trudno powiedzieć	2	2	1	1	2	2	2	2	3	3	1	1	2	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

W tym miesiącu – po zarejestrowanej w czerwcu poprawie ocen sytuacji w Polsce – notujemy pewne pogorszenie nastrojów społecznych. Wskaźniki ocen sytuacji w kraju są obecnie zbliżone do poziomu sprzed wyborów (z maja i kwietnia).

Pogorszyły się prognozy sytuacji politycznej i gospodarczej, w mniejszym stopniu zmieniły się przewidywania dotyczące sytuacji własnej respondentów.

Opracowała

Agnieszka Murawska

TABELA 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		48	37	15	1118
Płeć	Mężczyźni	51	33	16	530
	Kobiety	45	40	15	588
Wiek	18–24 lata	38	43	19	83
	25–34	42	42	16	227
	35–44	46	40	14	194
	45–54	42	43	15	153
	55–64	53	31	16	219
	65 lat i więcej	56	29	15	242
Miejsce zamieszkania	Wieś	57	26	17	453
	Miasto do 19 999	45	39	16	151
	20 000 – 99 999	43	43	14	253
	100 000 – 499 999	39	45	16	179
	500 000 i więcej mieszk.	32	51	17	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	54	25	21	196
	Zasadnicze zawodowe	58	26	16	273
	Średnie	45	39	15	347
	Wyższe	36	51	13	302
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	51	10	117
	Średni personel, technicy	39	51	10	48
	Pracownicy adm.-biurowi	42	43	15	92
	Pracownicy usług	46	42	12	83
	Robotnicy wykwalifikowani	55	30	15	143
	Robotnicy niewykwalifik.	39	25	36	41
	Rolnicy	58	30	12	42
	Pracujący na własny rach.	28	56	15	63
	Bezrobotni	41	36	23	36
	Emeryci	56	28	16	289
	Renciści	57	23	20	51
	Uczniowie i studenci	43	39	18	48
	Gospodynie domowe i inni	43	39	17	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	35	47	17	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	52	41	7	92
	sekt. prywat. poza rolnict.	43	40	17	340
	prywatnym gosp. rolnym	61	27	12	50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	49	31	20	109
	Od 900 zł do 1299 zł	51	28	21	168
	Od 1300 zł do 1799 zł	50	37	12	182
	Od 1800 zł do 2499 zł	51	42	7	151
	2500 zł i więcej	42	48	10	189
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	37	27	59
	Średnie	49	33	17	393
	Dobre	48	39	14	665
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	63	25	12	40
	Raz w tygodniu	59	26	15	455
	1–2 razy w miesiącu	49	38	13	167
	Kilka razy w roku	36	43	21	247
	W ogóle nie uczestniczy	30	56	15	163
Poglądy polityczne	Lewica	21	68	11	198
	Centrum	36	46	18	283
	Prawica	78	15	7	347
	Trudno powiedzieć	42	30	28	265

TABELA 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		24	33	34	9	1116
Płeć	Mężczyźni	28	32	34	6	529
	Kobiety	20	34	35	11	587
Wiek	18–24 lata	19	43	30	7	83
	25–34	13	45	37	4	226
	35–44	21	34	35	10	193
	45–54	25	30	38	6	154
	55–64	26	32	32	11	218
	65 lat i więcej	35	20	33	12	242
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	35	27	10	453
	Miasto do 19 999	25	33	34	9	150
	20 000 – 99 999	23	28	40	9	252
	100 000 – 499 999	19	36	39	5	179
	500 000 i więcej mieszk.	17	27	52	4	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	32	33	18	17	196
	Zasadnicze zawodowe	33	28	27	11	272
	Średnie	20	37	37	6	347
	Wyższe	15	32	48	4	301
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	30	54	2	117
	Średni personel, technicy	16	45	36	3	48
	Pracownicy adm.-biurowi	16	36	34	13	92
	Pracownicy usług	20	40	35	5	83
	Robotnicy wykwalifikowani	25	37	30	7	143
	Robotnicy niewykwalifik.	26	49	22	3	41
	Rolnicy	32	48	15	5	42
	Pracujący na własny rach.	19	25	51	5	63
	Bezrobotni	23	36	29	12	36
	Emeryci	33	21	35	11	289
	Renciści	26	30	22	22	50
	Uczniowie i studenci	20	43	30	6	48
	Gospodynie domowe i inni	20	39	27	14	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	13	37	43	6	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	38	36	9	93
	sekt. prywat. poza rolnict.	23	36	36	5	340
	prywatnym gosp. rolnym	33	40	20	7	50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	20	41	30	9	108
	Od 900 zł do 1299 zł	33	38	18	10	168
	Od 1300 zł do 1799 zł	27	33	31	8	182
	Od 1800 zł do 2499 zł	24	30	38	8	151
	2500 zł i więcej	21	31	44	5	190
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	26	45	17	59
	Średnie	22	37	32	9	392
	Dobre	26	31	35	8	664
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	42	15	32	12	40
	Raz w tygodniu	30	33	29	9	453
	1–2 razy w miesiącu	22	41	28	9	167
	Kilka razy w roku	17	33	41	10	247
	W ogóle nie uczestniczy	14	33	45	7	163
Poglądy polityczne	Lewica	8	29	59	4	198
	Centrum	12	38	44	6	282
	Prawica	50	28	18	4	348
	Trudno powiedzieć	16	37	26	21	264

TABELA 3

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		49	30	14	7	1118
Płeć	Mężczyźni	56	27	12	5	530
	Kobiety	44	32	15	8	588
Wiek	18–24 lata	41	32	17	10	83
	25–34	42	36	17	4	227
	35–44	49	34	10	7	194
	45–54	42	37	17	4	154
	55–64	50	27	15	7	219
	65 lat i więcej	64	18	8	9	242
Miejsce zamieszkania	Wieś	53	30	10	8	454
	Miasto do 19 999	50	27	17	5	151
	20 000 – 99 999	46	30	17	7	253
	100 000 – 499 999	43	35	16	6	179
	500 000 i więcej mieszk.	53	25	16	6	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	49	27	9	15	196
	Zasadnicze zawodowe	56	26	11	7	273
	Średnie	46	32	17	6	347
	Wyższe	48	33	16	3	302
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	49	31	17	3	117
	Średni personel, technicy	48	37	14	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	35	40	16	9	92
	Pracownicy usług	50	33	12	4	83
	Robotnicy wykwalifikowani	47	35	13	5	143
	Robotnicy niewykwalifik.	23	52	22	3	41
	Rolnicy	41	34	22	3	42
	Pracujący na własny rach.	48	25	20	7	63
	Bezrobotni	44	26	13	17	36
	Emeryci	64	19	8	9	289
	Renciści	57	21	13	10	51
	Uczniowie i studenci	47	27	20	5	48
	Gospodynie domowe i inni	37	42	11	11	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	34	23	5	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	40	37	17	6	93
	sekt. prywat. poza rolnict.	48	35	13	4	340
	prywatnym gosp. rolnym	45	32	19	5	50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	43	37	15	5	109
	Od 900 zł do 1299 zł	53	30	11	7	168
	Od 1300 zł do 1799 zł	55	27	13	5	182
	Od 1800 zł do 2499 zł	45	37	11	7	151
	2500 zł i więcej	54	24	16	5	190
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	28	25	10	59
	Średnie	44	33	16	7	393
	Dobre	54	28	11	7	666
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	62	21	6	12	40
	Raz w tygodniu	58	26	10	6	455
	1–2 razy w miesiącu	43	37	13	7	167
	Kilka razy w roku	44	30	15	10	247
	W ogóle nie uczestniczy	33	35	25	6	163
Poglądy polityczne	Lewica	35	38	23	3	198
	Centrum	42	38	15	5	283
	Prawica	75	16	6	3	348
	Trudno powiedzieć	38	33	13	15	265

TABELA 4

		Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:				Liczba osób
		dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		66	31	3	0	1120
Płeć	Mężczyźni	66	31	2	0	530
	Kobiety	66	31	3	0	590
Wiek	18–24 lata	88	10	1	1	83
	25–34	78	22			227
	35–44	78	21	1		194
	45–54	60	37	3		154
	55–64	51	40	8	0	219
	65 lat i więcej	54	43	3	0	243
Miejsce zamieszkania	Wieś	67	30	3	0	454
	Miasto do 19 999	61	36	3		151
	20 000 – 99 999	63	35	2		253
	100 000 – 499 999	64	33	3	1	180
	500 000 i więcej mieszk.	84	11	5		83
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	51	43	5	1	196
	Zasadnicze zawodowe	57	36	6	0	273
	Średnie	70	29	1		348
	Wyższe	79	20	1		303
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	89	11			117
	Średni personel, technicy	69	31			48
	Pracownicy adm.-biurowi	71	27	2		92
	Pracownicy usług	80	19	1		83
	Robotnicy wykwalifikowani	66	31	2	1	143
	Robotnicy niewykwalifik.	51	49			41
	Rolnicy	52	48			42
	Pracujący na własny rach.	83	17			63
	Bezrobotni	47	35	18		36
	Emeryci	53	42	4	0	290
	Renciści	42	46	12		51
	Uczniowie i studenci	93	7			48
	Gospodynie domowe i inni	64	29	5	1	65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	74	25	1		155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	73	27			93
	sekt. prywat. poza rolnict.	75	24	1	0	340
	prywatnym gosp. rolnym	61	39			50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	45	48	6	1	109
	Od 900 zł do 1299 zł	60	38	2	1	168
	Od 1300 zł do 1799 zł	58	41	2		182
	Od 1800 zł do 2499 zł	72	26	1		151
	2500 zł i więcej	86	14			190
Ocena własnych war. mater.	Źłe	22	44	33	2	59
	Średnie	33	65	2	0	394
	Dobre	90	9	1		667
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	55	39	6		40
	Raz w tygodniu	67	32	1	0	456
	1–2 razy w miesiącu	63	34	2	0	168
	Kilka razy w roku	68	28	4		247
	W ogóle nie uczestniczy	66	27	6	1	163
Poglądy polityczne	Lewica	66	31	2	1	198
	Centrum	68	30	2	0	284
	Prawica	69	28	2	0	348
	Trudno powiedzieć	62	34	4		266

TABELA 5

		Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:			Liczba osób
		złe	ani dobre, ani złe	dobrze	
		%	%	%	
Ogółem		5	35	60	1120
Płeć	Mężczyźni	6	35	59	530
	Kobiety	4	35	60	590
Wiek	18–24 lata	2	18	80	83
	25–34	3	31	66	227
	35–44	3	24	73	194
	45–54	5	35	60	154
	55–64	9	44	47	219
	65 lat i więcej	8	45	47	243
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	33	62	454
	Miasto do 19 999	7	44	49	151
	20 000 – 99 999	6	38	56	253
	100 000 – 499 999	4	36	60	180
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	5	19	76	83
	Podstawowe/gimnazjalne	9	45	46	196
	Zasadnicze zawodowe	8	41	51	273
	Średnie	4	35	61	348
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	2	24	74	303
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	11	86	117
	Średni personel, technicy		29	71	48
	Pracownicy adm.-biurowi	1	32	67	92
	Pracownicy usług	8	18	74	83
	Robotnicy wykwalifikowani	5	40	55	143
	Robotnicy niewykwalifik.	6	54	40	41
	Rolnicy		42	58	42
	Pracujący na własny rach.	2	27	71	63
	Bezrobotni	10	38	52	36
	Emeryci	7	45	48	290
	Renciści	19	49	31	51
	Uczniowie i studenci		19	81	48
	Gospodynie domowe i inni	7	46	47	65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	26	70	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	27	71	93
	sekt. prywat. poza rolnict.	3	30	67	340
	prywatnym gosp. rolnym		41	59	50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	9	54	37	109
	Od 900 zł do 1299 zł	7	45	49	168
	Od 1300 zł do 1799 zł	6	42	52	182
	Od 1800 zł do 2499 zł	3	36	60	151
	2500 zł i więcej	2	14	84	190
Ocena własnych war. mater.	Złe	100			59
	Średnie		100		394
	Dobre			100	667
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		49	51	40
	Raz w tygodniu	5	35	60	456
	1–2 razy w miesiącu	5	37	58	168
	Kilka razy w roku	6	33	60	247
	W ogóle nie uczestniczy	7	32	61	163
Poglądy polityczne	Lewica	4	31	65	198
	Centrum	4	35	61	284
	Prawica	5	34	61	348
	Trudno powiedzieć	6	39	54	266

TABELA 6

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		69	20	9	2	638
Płeć	Mężczyźni	70	18	10	2	328
	Kobiety	68	21	9	1	310
Wiek	18–24 lata	82	8	3	6	35
	25–34	75	20	4	1	190
	35–44	74	18	7	1	165
	45–54	60	27	12	2	131
	55–64	61	15	21	2	106
	65 lat i więcej	61	24	16		12
Miejsce zamieszkania	Wieś	69	23	8	0	255
	Miasto do 19 999	61	20	15	4	72
	20 000 – 99 999	71	20	9	1	152
	100 000 – 499 999	73	15	9	3	104
	500 000 i więcej mieszk.	71	11	13	4	56
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	72	8	15	4	50
	Zasadnicze zawodowe	67	22	10	1	142
	Średnie	69	21	9	1	219
	Wyższe	70	20	8	2	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	71	17	11	1	117
	Średni personel, technicy	65	14	19	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	67	22	10	1	92
	Pracownicy usług	83	10	6	1	82
	Robotnicy wykwalifikowani	71	23	6		143
	Robotnicy niewykwalifik.	66	20	3	11	41
	Rolnicy	46	30	23		42
	Pracujący na własny rach.	66	23	9	2	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	20	17	2	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	71	19	9	1	93
	sekt. prywat. poza rolnict.	75	19	4	2	340
	prywatnym gosp. rolnym	51	27	21		50
	Do 899 zł	58	22	20		55
Dochody na jedną osobę	Od 900 zł do 1299 zł	58	27	11	4	79
	Od 1300 zł do 1799 zł	59	27	11	3	86
	Od 1800 zł do 2499 zł	77	20	3		102
	2500 zł i więcej	75	12	11	2	138
Ocena własnych war. mater.	Złe	62	16	8	14	21
	Średnie	50	34	15	1	188
	Dobre	78	14	7	1	430
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	79	14	7		12
	Raz w tygodniu	65	23	8	3	242
	1–2 razy w miesiącu	71	16	12	1	99
	Kilka razy w roku	70	21	9		145
	W ogóle nie uczestniczy	74	15	9	2	103
Poglądy polityczne	Lewica	63	23	13	1	136
	Centrum	72	16	12	1	176
	Prawica	72	21	6	1	179
	Trudno powiedzieć	70	20	6	4	135

TABELA 7

		Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?				Liczba osób
		Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		27	42	19	12	1117
Płeć	Mężczyźni	31	41	17	11	530
	Kobiety	24	43	22	12	587
Wiek	18–24 lata	20	54	17	9	82
	25–34	24	44	24	8	227
	35–44	24	48	21	8	194
	45–54	23	46	22	9	154
	55–64	29	40	16	14	219
	65 lat i więcej	36	31	15	18	242
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	43	12	13	454
	Miasto do 19 999	28	46	18	8	150
	20 000 – 99 999	26	38	26	10	253
	100 000 – 499 999	21	41	26	11	179
	500 000 i więcej mieszk.	16	44	24	16	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	35	35	10	19	196
	Zasadnicze zawodowe	32	42	13	13	273
	Średnie	26	45	21	8	346
	Wyższe	19	43	30	9	302
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	20	42	34	5	117
	Średni personel, technicy	32	39	18	11	48
	Pracownicy adm.-biurowi	22	43	24	11	92
	Pracownicy usług	26	48	18	7	83
	Robotnicy wykwalifikowani	28	49	16	6	143
	Robotnicy niewykwalifik.	27	42	17	14	41
	Rolnicy	28	53	9	10	42
	Pracujący na własny rach.	18	48	31	3	63
	Bezrobotni	17	37	24	22	36
	Emeryci	35	31	16	18	289
	Renciści	29	45	7	18	51
	Uczniowie i studenci	24	55	14	7	48
	Gospodynie domowe i inni	23	47	15	14	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	42	25	12	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	45	23	8	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	25	47	22	6	340
	prywatnym gosp. rolnym	30	51	11	8	50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	26	41	15	18	109
	Od 900 zł do 1299 zł	30	38	16	17	168
	Od 1300 zł do 1799 zł	35	42	15	8	182
	Od 1800 zł do 2499 zł	23	43	24	10	151
	2500 zł i więcej	24	44	27	4	190
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	42	17	16	59
	Średnie	26	43	19	13	392
	Dobre	28	42	20	10	666
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	48	21	21	10	40
	Raz w tygodniu	32	41	14	13	455
	1–2 razy w miesiącu	28	43	19	10	167
	Kilka razy w roku	21	46	22	12	246
	W ogóle nie uczestniczy	15	45	30	9	163
Poglądy polityczne	Lewica	11	48	32	9	198
	Centrum	21	47	24	8	283
	Prawica	51	31	10	9	348
	Trudno powiedzieć	16	48	16	20	265

TABELA 8

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		21	57	14	2	6	1120
Płeć	Mężczyźni	25	57	11	1	6	530
	Kobiety	18	57	17	2	6	590
Wiek	18–24 lata	20	60	15	1	5	83
	25–34	22	64	10	1	3	227
	35–44	28	57	11	1	2	194
	45–54	21	59	14	1	6	154
	55–64	19	58	16	3	5	219
	65 lat i więcej	18	46	19	2	15	243
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	55	17	2	5	454
	Miasto do 19 999	18	50	23	3	6	151
	20 000 – 99 999	19	60	14	0	6	253
	100 000 – 499 999	23	64	5	1	7	180
	500 000 i więcej mieszk.	33	52	4		10	83
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	23	45	19	3	11	196
	Zasadnicze zawodowe	20	57	18	3	2	273
	Średnie	20	60	14	1	5	348
	Wyższe	22	61	8	0	9	303
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	65	8		6	117
	Średni personel, technicy	24	63	12		2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	22	63	13		3	92
	Pracownicy usług	32	54	12		2	83
	Robotnicy wykwalifikowani	24	60	12	1	3	143
	Robotnicy niewykwalifik.	26	58	16			41
	Rolnicy	17	61	13	9		42
	Pracujący na własny rach.	25	57	10		8	63
	Bezrobotni	18	60	18	4		36
	Emeryci	18	47	19	2	14	290
	Renciści	12	56	20	10	3	51
	Uczniowie i studenci	16	61	15	1	7	48
	Gospodynie domowe i inni	20	61	16		3	65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	61	14		4	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	68	9		6	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	27	60	10	1	3	340
	prywatnym gosp. rolnym	18	57	16	6	4	50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	16	54	22	4	4	109
	Od 900 zł do 1299 zł	24	52	20	2	3	168
	Od 1300 zł do 1799 zł	19	60	14	1	5	182
	Od 1800 zł do 2499 zł	19	60	14		7	151
	2500 zł i więcej	31	55	5	1	8	190
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	42	38	2	6	59
	Średnie	16	60	17	1	6	394
	Dobre	25	56	11	2	6	667
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	74	7		11	40
	Raz w tygodniu	21	55	16	2	6	456
	1–2 razy w miesiącu	26	56	12	1	4	168
	Kilka razy w roku	20	55	16	1	8	247
	W ogóle nie uczestniczy	22	59	11	1	7	163
Poglądy polityczne	Lewica	24	57	10	3	7	198
	Centrum	19	63	13		5	284
	Prawica	26	54	15	1	5	348
	Trudno powiedzieć	16	53	18	3	10	266

TABELA 9

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		19	78	3	638
Płeć	Mężczyźni	21	76	3	328
	Kobiety	16	81	2	310
Wiek	18–24 lata	31	59	10	35
	25–34	17	82	1	190
	35–44	20	78	2	165
	45–54	16	78	6	131
	55–64	19	78	3	106
	65 lat i więcej	15	80	5	12
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	84	1	255
	Miasto do 19 999	28	69	2	72
	20 000 – 99 999	23	72	5	152
	100 000 – 499 999	20	75	5	104
	500 000 i więcej mieszk.	13	85	3	56
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	23	63	14	50
	Zasadnicze zawodowe	16	82	2	142
	Średnie	21	77	2	219
	Wyższe	17	80	2	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	83	4	117
	Średni personel, technicy	28	72		48
	Pracownicy adm.-biurowi	14	84	1	92
	Pracownicy usług	25	71	4	82
	Robotnicy wykwalifikowani	20	77	3	143
	Robotnicy niewykwalifik.	24	67	9	41
	Rolnicy	5	92	3	42
	Pracujący na własny rach.	21	79		63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	79	4	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	73	2	93
	sekt. prywat. poza rolnict.	20	77	3	340
	prywatnym gosp. rolnym	7	91	3	50
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	22	74	4	55
	Od 900 zł do 1299 zł	21	75	4	79
	Od 1300 zł do 1799 zł	25	71	4	86
	Od 1800 zł do 2499 zł	19	79	2	102
	2500 zł i więcej	19	81		138
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	76	9	21
	Średnie	27	68	5	188
	Dobre	15	83	2	430
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	80		12
	Raz w tygodniu	15	81	4	242
	1–2 razy w miesiącu	20	77	3	99
	Kilka razy w roku	23	75	2	145
	W ogóle nie uczestniczy	17	80	2	103
Poglądy polityczne	Lewica	20	80		136
	Centrum	18	78	4	176
	Prawica	19	78	3	179
	Trudno powiedzieć	17	79	4	135